

چرا آمریکا، در جنگ افغانستان شکست خورد؟!

منبع: روزنامه ترک‌زبان «طرف»

یک روزنامه چاپ ترکیه در مقاله‌ای با عنوان «چرا آمریکا، در جنگ افغانستان شکست خورد؟!» به بررسی علل آن پرداخته و نوشته است که توسل به زور، سلاح و عدم بی‌توجهی به عمران و آبادانی افغانستان از جمله دلایل شکست آمریکا و نیروهای ائتلافی در این جنگ است.

روزنامه ترک‌زبان «طرف» در مقاله خود با اشاره به اینکه اظهارات اخیر انگلیس، آمریکا و سازمان ملل متحد درباره موضوع افغانستان باعث تعجب افکار عمومی در سطح جهان شده است، نوشت: در ابتدا بان‌کی مون، دبیر کل سازمان ملل در تاریخ اول اکتوبر از مناسب بودن کارها در افغانستان سخن گفت و بعد هم از تحولات و افزایش خشونت در این کشور ابراز نگرانی کرد.

به نوشته «طرف»، بعد از آن جنرال مارک اسمیت، فرمانده نیروهای انگلیسی مستقر در افغانستان در تاریخ 7 اکتوبر طی اظهاراتی با تأکید بر ممکن نبودن پیروزی قاطع در افغانستان، حرف از معامله با نیروهای طالبان برای حل مسئله افغانستان زد.

به دنبال این اظهارات غیرمنتظره، در حالی‌که به عنوان نظر شخصی وی تفسیر می‌شد، رابرت گیتس، وزیر دفاع آمریکا در 9 اکتوبر با گفتن اینکه «با طالبان می‌توانیم از در سازش وارد شویم»، افکار عمومی جهان را کاملاً بهت‌زده کرد.

حال این سوال مطرح است که چرا آمریکا و نیروهای ائتلافی که تا به امروز به طالبان به عنوان منبع ترور نگاه می‌کردند و نشان می‌دادند، امروز به دنبال سازش با طالبان هستند؟!

این روزنامه ترکیه در ادامه به تشریح علل شکست نیروهای آمریکایی و ائتلافی در جنگ افغانستان می‌پردازد و چنین می‌نویسد: عواملی که نیروهای ائتلافی را به قبول سازش با طالبان وادار کرده، به طور خلاصه چنین می‌توانیم بگوییم: علی‌رغم گذشت 7 سال از حضور در افغانستان، حکومت کرزی با کمک

آمریکا و نیروهای ائتلافی تنها توانسته است کنترل 30 درصد افغانستان را در اختیار خود داشته باشد، هنوز 10 درصد این کشور و از جمله مناطق جنوب در کنترل نیروهای طالبان است و 60 درصد باقی‌مانده هم در کنترل عشیره‌های تحت نفوذ نیروهای طالبان است.

در افغانستان میزان خشونت مدام در حال سیر صعودی است، به‌گونه‌ای که سال 2007 به عنوان خونین‌ترین سال از زمان حضور در این کشور در سال 2001 به این سو عنوان شد و در مجموع 8 هزار غیرنظامی قربانی شد، تلفات نیروهای ائتلافی نیز با دو برابر شدن در حال افزایش است و در ماه جون، جولای و اگست بیش از 50 نظامی عمدتاً آمریکایی و فرانسوی کشته شدند.

به همراه این خشونت در حال رشد، اصلاحات غیرنظامی در افغانستان تحقق نیافته است و پیشرفتی در عمران و ساخت دوباره افغانستان نیز فراهم نشده است، نیازهای اساسی نظیر سرپناه، بهداشت، آموزش و در راس آنها امنیت از جمله مشکلاتی است که مردم افغانستان هنوز در انتظار حل آنها هستند، عدم حل این‌گونه مشکلات، اعتماد مردم به حکومت کرزی و نیروهای ائتلافی را تضعیف کرده است.

از سوی دیگر علی‌رغم حضور نیروهای ناتو، افغانستان هم‌اکنون به عنوان تولیدکننده 96 درصد مواد مخدر جهان است.

این روزنامه در ادامه با اشاره به اخبار دست داشتن «احمد ولي» برادر کرزی در ترانزیت هروئین می‌نویسد: احمد ولي کرزی به عنوان جزء کوچکی از تشکیلات ترانزیت مواد مخدر با حمایت ایالات متحده آمریکا است، سازمان تروریستی بین‌المللی نظیر «پنک» از سوی نیروهای پنهانی آمریکا با درآمدهای مواد مخدر تامین مالی می‌شوند و از آنها برای تضعیف کشورهای هدف استفاده می‌کنند، آغاز رمزگشایی از این روابط مواد مخدر، یکی از دلایل مهم فروپاشی نیروهای خارجی در افغانستان و سوق آنها به سازش با نیروهای طالبان است.

یکی از دیگر از دلایلی که باعث شده نیروهای ائتلافی به دنبال سازش با طالبان باشند، به بزرگترین بحران اقتصادی قرن برمی‌گردد.

بودجه‌ای که آمریکا تنها برای بخش دفاعی خود در سال 2008 اختصاص داده، 700 میلیارد دلار است. گفته می‌شود بودجه‌ای که آمریکا از زمان آغاز حضور برای عراق و افغانستان هزینه کرده است فراتر از 2 تریلیون دلار است، حالا که اقتصاد آمریکا و کشورهای غربی دچار بحران اقتصادی شده، برای «بودجه اشغال‌گری» بریک زده‌اند. همه این عواملی که برشمرديم، باعث شده است که نیروهای ائتلافی امروز به دنبال سازش با نیروهای طالبان باشند. افغانستان برای ناتو و نیروهای ائتلافی از جمله آمریکا به طور کامل به کابوس شکست تبدیل شده است.

آمریکا و ناتو چرا در افغانستان شکست خوردند؟! روزنامه «طرف» در ادامه این مقاله خود با اشاره به گذشت 7 سال از زمان حضور آمریکا در افغانستان با طرح این سوال که چرا نیروی حمایتی - امنیتی بین‌المللی (آیساف)، ناتو و نیروهای ائتلافی از جمله آمریکا در جنگ افغانستان پیروز نشدند؟ سعی کرده است پاسخ منطقی برای آن ارائه دهد. از دیدگاه نویسنده این مقاله، وجود اختلاف دیدگاهی در بین نیروهای آیساف، این نیروها را به دو گروه تقسیم کرده است؛ در یک طرف آیساف، نیروهای آمریکا، انگلیس، کانادا و هلند که ادعای مبارزه با تروریسم می‌کنند، قرار دارد و در طرف دیگر هم آلمان، ایتالیا، فرانسه و ترکیه قرار دارند، در حالی که گروه اول با نیروهای طالبان در منطقه جنوب و قندهار مشغول جنگ و درگیری هستند و گروه دوم در منطقه شمال که در مقایسه با منطقه مذکور از آرامش نسبی برخوردار است و مخالف درگیری با طالبان هستند. به این ترتیب بین نیروهای آیساف اختلاف وجود دارد و این یکی از دلایل شکست جنگ افغانستان به شمار می‌رود. نامشخص بودن مدت حضور آیساف در افغانستان باعث شده است که از یک طرف افکار عمومی جهان و افغانستان این نیرو را در موقعیت اشغال‌گر بدانند و از سوی دیگر سربازان جنگجو دچار مشکل روانی شوند. این روند نامشخص و مبهم با شکستن اصرار و مقاومت نیروهای ائتلافی، برعکس مقاومت طالبان را افزایش داده است.

این در حالی است که در افغانستان برای تامین امنیت و ثبات، مبارزه مسلحانه به عنوان تنها راهکار انتخاب شده و به عمران افغانستان اولویت داده نشده و اصلاحات تحقق نیافته است.

هم‌اکنون کنترل 60 درصد افغانستان در اختیار قبایل است، اما در اداره مملکت به این‌ها جایی داده نشده و ارتباط مستحکمی با آن‌ها برقرار نشده است.

در این مقاله همچنین عنوان شده است که کمک‌های لوجستیکی به نیروهای طالبان از سوی برخی کشورها نظیر پاکستان و چین همچنان قطع نشده و ادامه دارد. ترکیه کدام راه‌حل‌ها را باید ارائه دهد؟

عبدالله گل، رئیس‌جمهور ترکیه در تاریخ 23 سپتمبر در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیویارک با رئیس‌جمهور پاکستان و نمایندگان افغانستان دیدار کرد و انتظار می‌رود که طی یکی دو ماه آینده نمایندگان دو کشور در استانبول گرد یک میز جمع شوند.

این نشریه ترک زبان با اشاره به مطلب فوق از ترکیه به عنوان یک عضو ناتو می‌خواهد که در نشست سه‌جانبه افغانستان، پاکستان برای حل معضل افغانستان به پیشنهادهایی که این روزنامه ارائه داده، توجه کند:

– نیروی حمایتی سازمان کنفرانس اسلامی باید جای آیساف را بگیرد. ناتو و آیساف با از دست دادن اعتماد خود نزد مردم افغان، دیگر به عنوان اشغالگر تلقی می‌شوند و محیط اعتماد در افغانستان تنها از سوی یک نیروی منطقه‌ای نظیر سازمان کنفرانس اسلامی که با بافت کشور هماهنگ است، تامین می‌شود.

– افغانستان از نظر امنیت و تحول باید به مناطق اولویت‌دار تقسیم شود، شمال افغانستان باید از منظر آموزش، بهداشت و استخدام به منطقه‌ای که هرگونه خدمات به مردم ارائه می‌شود، تبدیل شود. این محیط و آرامش و ثباتی که به این ترتیب از شمال افغانستان آغاز می‌شود، اعتماد مردم افغان را بالا خواهد برد و تاثیر مثبتی بر روی دیگر مناطق خواهد داشت.

– با قبایل باید ارتباط نزدیک برقرار شود و آن‌ها نیز در اداره مملکت سهم باشند، به این ترتیب پیوند بین قبایل و تروریست‌ها می‌شکند.

– پیشرفت و عمران باید صورت بگیرد، در سطح افغانستان باید اصلاحات غیرنظامی اجرا شود، اصلاح ساختاری جدید، آموزش، بهداشت، مسکن و در موضوع‌هایی از این قبیل باید پیشرفت حاصل شود، سرمایه پروژه‌های مورد بحث از طریق کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی با توجه به سطح پیشرفت به نسبت برابر تامین شود. توسعه عمرانی افغانستان در راحتی روانی و ایجا محیط اعتماد نزد مردم افغان تاثیر خواهد داشت.

– ترانزیت مواد مخدر باید تحت کنترل درآید، محیط بی‌ثباتی برای مبادله مواد مخدر ایده‌آل‌ترین وضعیت است، تولید مواد مخدر بی‌ثباتی در افغانستان را تغذیه و تحریک می‌کند، ترانزیت مواد مخدر که از سوی قشرهای مختلفی صورت می‌گیرد، باید کنترل شود. علی‌شاهین نویسنده این مقاله در ادامه این سؤال را طرح می‌کند: آیا آمریکا عقب‌نشینی می‌کند؟ و در جواب این‌گونه می‌نویسد: بله گفتن به این سؤال متأسفانه خیلی سخت است، دلایل اصلی حضور آمریکا در افغانستان نگران کردن روسیه، ایران و چین و کنترل راه‌های انرژی و سلاح‌های هسته‌ای پاکستان است، اما نتیجه این است که آمریکا و ناتو در یک بن‌بست گیر کرده‌اند.

بعد از اظهارات نیروهای ائتلافی مبنی بر این‌که «ما نمی‌توانیم برنده جنگ شویم» دیگر هیچ قدرتی در افغانستان نمی‌تواند این جنگ را به نفع آمریکا و ناتو رقم زند، این‌گونه اظهارات نتیجه‌ای جز خستگی روانی نیست و اگر به این، بحران مالی جهانی را اضافه کنیم، باید بگوییم که جنگ افغانستان، آمریکا و نیروهای ائتلافی را در یک روند بن‌بست و دردناک گرفتار کرده است.

حال آمریکایی که متوجه این امر شده است، برای حفظ موجودیت خود در منطقه به دنبال یک سازش (معامله) خواهد بود و وقتی این کشور به دنبال سازش با طالبان است، بعید نیست که با مذاکرات پنهانی در آینده با القاعده نیز از در سازش وارد شود.

به طور خلاصه باید گفت، افغانستان که همواره در طول تاریخ از سوی قدرت‌ها اشغال شده، این‌گونه به نظر می‌رسد که یک ابرقدرت دیگر را در مقابل خود روی زانو خواهد نشاند، بعد انگلیس‌ها و شوروی‌ها این‌بار نوبت آمریکا است که در افغانستان تن به شکست دهد.